

Vad har hänt?

EFTER TVÅ ÅRS ARBETE står nedrustningskonferensen inför sitt kanske sista möte den 29 maj — och utan annat synbart resultat än en begynsande tysk upprustning och därav följande tillkännagivanden om motrustningar i Frankrike och England. Tydigen pågår även underhandlingar om vissa allianser. Sovjet, som mest fruktat kris från Japan, vill säkra sin europeiska front och Frankrike och Sovjet underhandla nu härom genom sina respektive utrikesministrar. Ryktet om Sovjets inträde i Nationernas förbund håller i sig.

Tyskland uppger sika kontakt med Japan mot Sovjet. England har även nu nyckeln i sin hand. Dess roll kommer kanske att klarna vid nedrustningskonferensen. För övrigt underhandla länderna inbördes lika intensivt som före 1914 års krig. Och krigslaran nu är kanske ändå mera hotande än den var då.

BOLIVIA och PARAGUAY äro äro som bekant, med öppet trosande av N. F. varav båda länderna äro medlemmar, sedan två år i krig med varandra. Då ingående staten har egen rustningsindustri har kriget kunnat hållas gående endast genom import av vapen och ammunition. Detta har också till fallit Adalgals, genom en kommission, tillänt av N. F., som nyligen framlagt sin rapport och som efter det ofruktbara gränsmrådes där det grymma och ohyggliga kriget förs, kallas Chaco-kommissionen.

Denna kommission fruktat att kriget skall sprida sig till andra sydamerikanska stater. Både i Bolivias och Paraguays huvudstäder såg man representanter för de europeiska rustningsfirmorna, vilka läto påskina att de väntade sig goda affärer med Brasilien, som håller med Bolivia och Argentina som står på Paraguays sida. Kommissionen framhåller att om rustningsindustrin vore förställd, skulle ett land knappast anständigtvis kunna sälja mordvapen till båda sidorna och har genom N. F. rått läti göra en förfrågan till de vapenproducerande ländernas regeringar, Sverige inbegripet, huruvida de vore villiga att förbjuda vapenexport till de stridande parterna. Svenska regeringen uppger ha bifallit förslaget.

PRESIDENT ROOSEVELT har uppmanat senaten att ratificera Genèvekonventionen om kontroll över privatillverkning och handel med vapen och ammunition. Han påpekat att folken i många länder är beskattade till svältgränsen, för att regeringarna skall kunna bedriva de konspirationer som aktualiserar kristarfan. Ett förbud mot vapenexport till Bolivia och Paraguay förberdes.

TIVENNE NYA DIKTATURER i Europa. Först uppstod i Lettland en variation på den österriska statsvälvningen. Under förvaldning av uppriktade revolutionsplaner från socialdemokraternas och fascisternas sida tillvägades sig bonderegeringen under Ulmanis makt, fängslande sina ministändare och införde diktatur. Det parlamentariska systemet, framhålls det, hade visat sig odueligt i Lettland, där parlamentet splittrats på 24 partier.

Ringställd blev sedan vitne till den nyaste omvälvningen, nämligen i Bulgarien, där en militärdiktatur införts med kongung Boris i spetsen. Även där hade partierna sönderfallit i fruktansvärd grad.

EN GRUPP FRAMSTÅENDE engelska män och kvinnor har ingiviet en skrivelse till förbundsstyrelsen Dollfus. De framhålla att de såsom trogna vänner till Österrike känna det såsom en plikt meddela, att Englands folk svärigen kan tro, att Wiens förre borgmästare Seitz och hans kolleger i förvalningen, gjort sig skyldiga till något brott. Enligt senaste meddelande ha de häliktade nu frigitvis.

ARBETSTIDENS FÖRKORTNING till 40-timmarsvecka förestås av Internationalen Arbetsbyrå i Genève. Trots en viss tvekan hos de tillfrågade regeringarna har Arbetsbyrån funnit frågan så viktig att den framlagt ett bestämt förslag, där den även hemställer till re-

Inför svensk upprustning.

RADIKALA FÖRENINGEN i Stockholm, ansluten till Svenska Kvinnors Vänsterförbund, har i försvarsfrågans aktuella läge velat göra ett uttalande, grundat på den upplåtning och de synpunkter, som vid upprepad tillfälles hävdats av Frisnärde Kvinnors Riksförbund och Radikala Gruppen av Svenska Kvinnors Vänsterförbund.

Föreningen utdrog åt sin styrelse att i samråd med fru Elin Wägner utarbeta uttalandet. Sedan förslaget med vissa redaktionella ändringar blivit av föreningen enhälligt antaget, fick styrelsen i uppdrag att inför den förestående riksdagsbehandlingen av de ökade kraven på försvarsmateriel, offentliggöra detsamma.

Styrelsen utgöres av Ada Nilsson, Andrea Andren-Svedberg, Carin Hermelin, Ruth Hamrin Thorell, Natna Sahlbom, Eva Andén, Asta Hägg och Lilian Käge.

1. Vi fastslå att vi, som nu leva i den svenska folkgemenskapen ha förpliktelse att skydda, försvara och öka det kulturarv vi mottagit och därmed göra vår insats i mänsklig-hetens utveckling.

2. Vi fastslå vidare, att ett folks vilja till livsangelunda uttryckes med eller mltes efter graden av landets militära utrustning.

3. I dessa dagar har den militära sakkunskapen genom att åberopa svenska folkets livsvisja förmått dess representanter att överväga beviljandet av medel till skapandet av en bombflotta, avsedd till försvar genom angrepp även på grannstaternas områden. Därmed har man erkänt, att försvarskriget måste försas utanför landets gränser och att

skillnaden mellan anfälls- och försvarskrig teknik sett icke kan upprätthållas.

Orimligheten av att ett svenskt flyg- anfällsvapen skulle kunna hota eller, som det heter, binda någon av de stora nu existerande bombflottorna ligger emellertid i öppen dag. Vad vi vunnit med att acceptera metoden om anfallet som ett led i försvaret vore att provocera fram motåtgärder från grannar. Vi erinra om att i de nonaggressionspakter som nu slutas in ett flertal stat, betecknas som angripare den stat, vars militära stridskrafter, flyget inbegripet, gå in över ett annat länds gränser.

Risken av ett antal från luften skulle sålunda för civilbefolkningen i vårt land icke minska därmed att vi ägde ett an-

(Forts. å sid. 4.)

Avgörandet står för dörren

om

Arbetslöshetsförsäkringen.

Många och dyrköpta erfarenheter ifråga om arbetslösheten ha vunnits, sedan den dag, då den utrottrige framstegsivraren, riksdagsman E. Wawrinsky för 26 år sedan för första gången bragte kravet på en försäkring mot arbetslöshet inför den svenska riksdagens avgörande. Den katastrofala omfattning, som arbetslösheten under de senaste årens ekonomiska kaos fått, har bidragit till den upplåtningens bestånd. Det är en försäkring mot denna olycka endast kan betyda en första försvarslinje, ingalunda något allmängiltigt hjälpmedel. Men samtidigt som tron på arbetslöshets-

försäkringens effektivitet antagit ganska anspråkslösa dimensioner, har frågan, som nu stötts och blötts allsedan 1908, sakta kommit fram till ett gynnsammare läge i riksdagen.

De av regeringen framlagda propositionerna med förslag till förordning om erkända arbetslöshetskassor m. m. samt i samband härmed förslag till lag om offentligt arbetsförmedling, avsedd att omspanna hela landet, ha nämligen med visst ändringar tillstyrks av andra lagutskottet. Reservationer för avslag ha emellertid avgivits av höger och bonde-

(Forts. å sid. 3.)

geringararna för vidtaga åtgärder, så att en arbetslöshetsdiktatur icke medför försämring av arbetarnas levnadsstandard.

SVERIGES NATIONELLA UNGDOMSFÖRBUND har under docenten Elmo Lindholms ordförandeskap haft årsmöte i Karlstad, där det inom förbundet utarbetade förslaget till förlåttningsrevision framlades. Detta syftar tydligen mot den korporativa staten och nationell samling mot kommunismen, vars sammanslutningar börja upplösas. Man proklamerar sig därför icke endast såsom en ungdomsorganisation, utan även som ett nationellt förbund, som vill driva sin egen valrörelse. Signaturen S. N. U. N. F.

Dagens Nyheter ser den åskade borgegeringens samlingen äventyras, ty D. N. vill icke gå i samling med ett nazistanslutet parti. Högren får välja mellan den borgegering västern och det självständigt opererande S. N. U. N. F. Nya Dagligt

Agnes Gustafson:

För ett gemensamt mål. Det ryska uppfostringssystemet.

Gång på gång måste en främling i Sovjet-Ryssland inför det gigantiska arbete han ser inför sina ögon fråga sig: Hur är detta möjligt? Och svaret kan bara bli ett: Här har de ett gemensamt mål. Ett mål ger en förunderlig kraft, det spränger gränser, framlockar oanade resurser, ger förmåga att utthårdar försaker och umbäranden och kan ästadkomma det, till synes omöjliga.

Så småningom uppger också ett annat svar i ens medvetande: Här råder samhörighet. Isoleringen är bruten. Och ett levande samband är också en kraftkälla.

Målet är det stora uppbyggnadsarbetet. Till det behövs det människor, skickliggjorda till arbete och villiga att ägna sina krafter åt det gemensamma verket. Sådana människor skall sovjetskolans fostra. Innet under det, att Lenin rikar läraren som centralfiguren i ungdomens fostran och tillmäter honom världshistorisk betydelse. Skolstyrelser, organisationer, program betyder intet gentemot läraren, då det ju är på honom som lärungarnas ideell-politiska inriktning i sista hand kommer an.

Ty, märk väl, skolan får icke vara opolitisk, eftersom, så säger man, »en skola, som står utanför livet och politiken är lögn och bedrägeri». Alltså gäller det för läraren att inte stänga sig inne inom lärverksamhetens tränga ram. Han måste »sammansälta med hela den kämpande arbetarmassan och förbinda lärverksamheten med det sociala uppbyggnadsarbetet. Hos sig själv måste han övervinna det gamla egoistiska

tänkесättet för att kunna fostra lärungarna till samfundsmänskisk med känsla för kamratskap och ömsesidig hjälp.»

Det är något fantastiskt att tänka på bildningsarbetet i Sovjet-Ryssland med dess 170 mil. invånare och 150 olika folkslag, av vilka 80 inte ens haft ett skriftspråk. Okunnigheten mörker var natagsvart, men det har inte avskräckt en hel här av bildningsarbetare att ge sig i kast med det.

Lärare måste utbildas i hundratusentalt. Inte finns seminarier för alla. Det får bli snabbkurser att börja med, aftonkurser, korrespondens- och radiokurser, konferenser o. dyl. Men lärarna är skyldiga att förbildas sig, och alla flera pedagogiska teknika inrättas för utbildning av lärare för de 4 första åren samt pedagogiska institut för lärarna i klass 5—10. Den 4-åriga skolan är obligatorisk på landet, den 7-åriga i städer och industriamhällen. Den 10-åriga skolan är slutmålet.

Jordbrukets kollektivisering samt industrins hastiga uppbyggnad gör, att landet ropar efter ledare och skickliga arbetare inom alla områden. Vardens barn vet, att landet väntar på det, men att det också har möjlighet att följa sina anlag och vilja ett yrke som passar det.

Teoretiskt och praktiskt arbete är hela skoldiden förenat, och det framhålls som skadligt att enbart lära, inlämna, uttan att producera eller att producera utan att ha nödig kunskap bakom. Likaså råder djup samhörighet mellan skolan å ena sidan,

(Forts. å sid. 4.)

Pier Gudro:

Paralleller

— storhetsdrömmar i Tokio och Rom.

Den italienska fasciensmen regering är icke nöjd med Japan. Den riket anlagelser mot Japan för en imperialism som den icke finner rättfärdigad av anor från det romerska imperiet. Mussolini själv har i många små och en stor artikel annalst sitt missnöje. I den senare så pass eftertryckt att Japans Romambassador förklarar den »föga vänlige, samt där efter i en kommunkell delgivning de utländska korrespondenterna sin och sin regeringis protest.

Den italienska pressen fortsätter emellertid likafullt att bedyra nödvändigheten att ägna Japans förhåvanden och eventuella planer den allra största uppmärksamhet. Och en av Rom-tidningarna anklagar Japan »för att ha tänkt krigets läga i Shanghai och i Mandchuriet, att på tuusen sätt provocera Rådrryssland till krig, att oavtligt öra Kina, att häna Nationernas förbunds. Det finns utan tvekl sanning däri. Men i alla fall, det är anklagelser man snarare skulle vänta sig i Moskva eller Washington än i Rom. Den senare huvudstaden tyckes nämligen knappast ha några skäl för att söka gräl med Tokio.

Om inte möjligen på grund av striden om Abessinien. Italien, som ju tack vare sin koloni Eritrea är granne till Abessi-

nien, har ständigt haft en benägenhet att låta spela rollen av detta länds protektor och till det syftet ofta önskat minska Frankrikes och Storbritanniens inflytande. Men just då man i Italien började tro sig lyckas, uppstår en lika plötslig som varm vänskap mellan Japan och Abessinien! Japan upptäcker att Etiopien är en förträfflig marknad för dess industriprodukter. Men inte nog därmed. Abessiniererna öppna med förbluffande beredvillighet sin famn också för japanska teknici och japanska emigranter, skänka dem jord och utdela tillstånd för stora industriella anläggningar. I så stor utsträckning att man redan kan tala om att abessisk ekonomi står under ledning av japaner.

Italien oroar sig samtidigt över att abessiniererna energiskt öka och modernisera sin armé. Italien misstänker, och kanske inte utan skäl, att Negus ämnar befria sig från de band som förena hans land med europeisk civilisation, för att i stället grunda dess välstånd och självständighet på en vänskap han tror mindre böjd för missbruk: mellan Stilla Oceanens och Rödets Havets stränder är ju nämligen inväntat ganska stort.

(Forts. å sid. 4.)

Verksamheten

TIDEVARVET

Radikal politisk veckotidning.

REDAKTÖR: Carin Hermelin. ANSVARIG UTGIVARE: Ada Nilsson.

Utkommer varje helgfri lördag. Trievaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm. Tel. 20:48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Anders Adkvatbyrå

Imneh.: Eva Andén. Norrtandsgatan 18. Tel. 75 75, 75 76 STOCKHOLM.

Specialitet: Familje- och arvsrätts, Boudredningar och testamenten, förvaltningsuppdrag. Även skriftliga förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

KUNSGATAN 6, STOCKHOLM. Tel. Växel: N. 333 15.

Georg Brantings Advokatbyrå

Georg Branting, Arvid Rudling, Gunnar Lindh. Regeringsg. 20. Tel. 21 1805, 21 1815.

Allm. Barnbårdshusets poliklinik

Alla vardagar 11-12 för havandeskapet och dess sjukdomar och 14-14:30 för kvinnsjukdomar.

Stockholms stads Poliklinik vid Kornhamnstorg 4

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9-10 f.m. För havandeskapet och dess sjukdomar.

Professor Johan Almkvist

Nyregatan 7, Stockholm. Tel. 67 50 75. Huds och Könsjukdomar. UPLYSNING I AKTENSKA PLIGA OCH SEXUELLA FRÅGOR.

Alma Axelssons FÖRLÖSNINGSSHEM

LINNEGATAN 19. Mottagar inackord även för längre tid. Tryckt och ogen-, värlek. Tel. 778 24.

Har Eder damfrisör Tidevarvet?

Centralbadets damfrisering

rekommenderas. Tel. 23 33 35. Förstklassig.

Folkungagatan 84

IVAN NYVELIUS S. A. AHLENIUS. LEG. TANDL. TANDTEKNIKER. Tel. 41 09 84.

600 meter bikmt Lakansväv

128 cm. bred, prima, något solttig, 80 öre m. Oskarsöns Lager, Kungsg. 79, Hornsg. 8.

Moderna Funkisfotöljor

i crepe och mockaplysch kr. 55. Duscheteller fr. 25. Bäddschäslongor 38. Liggfjällor i hudimit. 95.

Anders Thysks Juridiska Byrå.

(Grundad 1908). Gustav Adolfs torg 16, Stockholm. Rättsgäber, Inkasseringar, Boudredningar, Bouppetäckningar och Arvsrättsförordningar.

Den 26 Maj 1934.

Aktiv freds- politik.

Då nu Radikala föreningen i Stockholm skickar ut sitt uttalande i militärfrågan...

Alla fredsarbetare ha under dessa tio år väntat på att det förberedande internationella arbetet för gemensam avrustning skulle bärat frukt.

Varje vaken mänskliga måste vara klar över den oerhörda risken av att en explosion av de hoppade förstörsemidlen kan komma att äga rum...

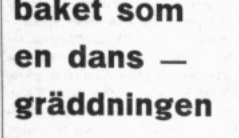
Krigsteknikerna ha nämligen arbetat snabbare än avrustningsexperter genom mina beprövade avmäringsbad...

Prova mina Royo-hud, stärkande, att tagas även i förening med kvartsljus. Rationell folvdärd, fotbad, fotmassage, pedicure.

Blivslanko smärt

Bea och billigt bor Ni på Frälsningsarméns Hotell i Stockholm. Drottningstaden 66, tel. 23 77 25. Stilla och lugnt. God betjäning.

baket som en dans - gräddningen med glans - mjölet är kooperativas

Tekn. Fabriken S:t Göran SODERTÄLJE. Generalagentur för Stockholm: SVEN GÖRANSSON. Tel. 10 39 70.

terna och ha fått mera understöd och uppmaning vid sitt arbete att utveckla krigsapparaten till allt större massmordskapacitet.

Vi vilja icke här återigen intaleden, eftersom den läses på annat ställe i tidningen. Vi vilja blott i korthet konstatera att Radikala föreningen på det internationella området hyser samma uppfattning som vår regering följer i sin inre politik...

Med sitt uttalande vill Radikala föreningen så långt den når, protestera mot att vi svenska väljelöst fogta oss i och följa en vanvetig politisk och militär utveckling som leder mot fördärv.

Tidningsartiklarna mot freden

äro skrivna med en penna skuren av samma stål som kanonerna och granaterna (Briand 1929).

Fakta om rustningsindustrin av C. J. Bruns kog. 65 öre. Kvalitetlig krigsindustriens karaktär. Kampen mot rustningsindustrin av C. J. Bruns kog. 35 öre.

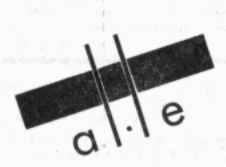
Informationsbyrå n: fredsfrågor Lilla Nygatan 4 • Stockholm. Tel. 11 38 09. Postgiro 50990.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00. FOLKUNGAGATAN 65 • " 33 30. GOTGATAN 52 • " 33 90.

Bea och billigt bor Ni på Frälsningsarméns Hotell i Stockholm. Drottningstaden 66, tel. 23 77 25. Stilla och lugnt. God betjäning.

Reklam kaffe pr kg 3,40

Bonvax, Skokräm, Läderkonserveringsmedel

m. m. är resultatet av 60-årig erfarenhet och på höjden av värld modern kemisk industri nu kan framställa.

Tekn. Fabriken S:t Göran SODERTÄLJE. Generalagentur för Stockholm: SVEN GÖRANSSON. Tel. 10 39 70.

Från riksdagsläktaren.

Statsbanornas elektrifiering. Statsråden och utskotten.

Gymnastiska Centralinstitutets omorganisation.

När kamrarna i onsdags hade sitt första sammanträde efter pingst debatterades bl. a. frågor rörande statens järnvagnas elektrifiering, omsättnings-skatten på sprit och kommunala valberedningarna.

Regeringens förslag om fortsatt tillämpning av försörjningen om omsättningskatten på spritdrycker framkallade visserligen ett meningsbytte mellan hr Linder och Göteberg och hr Ljunggren i Örebro — men spritskatten är och förblir densamma som i det var förut — trots att den varken tyckes passa nykterhetsvännerna eller de andra.

Den var dock allsammans bara prejulid till den verkligt stora debatten på onsdagen som utgjordes av regeringsförordningen om att till närvarande utrikt riksdomens utskottssammansrådet.

Frågan har varit före i riksdagen både 1928 och 1930, men de då i frågan ingivna motionerna avstyrktes av konstitutionsutskottet och majoriteten i kamrarna följde utskottet båda gånger.

Den sedan hade sakkunniga utrett frågan. Dessa avgävo i januari 1934 en promemoria jämte förslag till ändring i § 37 och 45 riksdomsordningen.

Och så, nu var konstitutionsutskottet villigt och hade redan gjort uppförslag till ändrad ordalydelse i grundlagen, som skulle ge statsråden den iskade rätten.

Men sedan fick man mesta vilka olyckor som en sådan grundlagsändring skulle medföra. Hr Björkmän trodde inte att reformen var sig var nyttig eller lycklig.

Med skulen sen ett stackars fruntimmer på läkternas tor, när hr Trygger som är universitetskansler och varit med om 41 riksdagar säger en sak, och hr Reuterskiöld, som ändå är professor i statsrätt, förvaltningsrätt och folkrätt säger raka motsatsen. Det är kanske bäst tror hr Lindhagen, som sade att allt sker på en slump still och med om man blir statsråd.

Rudolf Steiner Skolan

mottager flickor och gossar till de fyra första läsåren. Jämte vanliga skollämen meddelas från början undervisning i tvenne främmande språk samt målning, musik och eurythmi.

Vävskola med mönstertexting i Sigtuna.

Öppn. hos fru Ida Ohman, tel. 2052 08, 10-11 och 3-4. För vävkunniga och stöjdärrarinner: Komposition med praktisk vävning, hem-inredning m. m. För nybörjare: Yrkes- och hemvävningens kurs. — Västlånging-kurser. Kurs i handpansning av lin och ull. Rationella värdespråk och arbetsmetoder. Skolhem med billig pension.

Olofskolan

SAMSKOLA. STORGATAN 41. STOCKHOLM. Skolan står under inlett av Kungl. Skolöverstyrelsen. PROGRAM. Koncentration i arbete, självverksamhet, samverkan mellan skilda ämnen. Slutet arbetsdag (barnens arbete i huvudsak förlagt till skolan), rik-filig tid till praktiskt arbete och friluftsliv. ELEVER mottagas för nästa läsår i: småbarnsavdelningen (3-6-åringar), 4 förberedande klasser, 5-årig mellanskola samt reallinje i av 4-årigt gymnasium.

den kunde tänka sig att få göra muntliga tillägg och förklaringar i utskotten. Att statsrådens blotta närvaro i utskotten skulle påverka riksdagens ämnen ville hr Björkmän säga med på. Själv- riksdomsin är vi inte — men vi är rädda om de konstitutionella förhållanden som vi levat under och som vi önska skola fortsätta.

Sedan kom hr Hammar skjöld: Statsråds- råden närvar i kamraren är en av deras rättigheter — men vad skulle man säga om de inte toge det som en sina skyldigheter? Trodde att det skulle öka arbetsbördan om de nu också skulle få rättigheter att närvara vid utskottsamt- manträdena. Samarbetet mellan regering och riksdag blir ske med klara papper och offentliggörelsen ljus. Av hr Hammar skjölds anförande fick man också den uppfattningen att man från utskotten kan befara att få olika versioner av vad statsråden yttrar.

Fr Bergman framhöll att det visste inte bara vår högren som reserverat sig utan även frinnadane. Hr Hamnäs ansg förelagt föga behövlighet i detaljerna ej genomtänkta. När sedan hr Reuterskiöld begärde ordet så tänkte man: Nu kommer det verkliga dråpslaget — han som är så hemma i det konstitutionella. Men hr Reuterskiöld som talat emot både 1928 och 1930 var nu med. Förresten ansåg han att det inte riktigt var samma fråga ändå, den som hr Möller var pappa till på sin tid och den här.

Så kom hr Lindhagen och man kunde ju tänka sig att när högren reserverat sig, så skulle hr Lindhagen vara med. Men nu var han mot: Jag vill ha en stark regering och en stark riksdag och inte som nu en svag regering och en svag riksdag, för då kan vi undvara bägge.

Debuterna böra vara offentliga. Förresten ansg han frågan inte alls så viltig, som övriga talare tyckte göra. Hr Nilsson anmärkte att när propositionerna skrivas på hösten och avslämnas i januari får det komma upp till debatt någon gång i april och maj skulle man väl kunna tänka sig att statsråden kunde ha åtskilligt tillägga — så snabbt som konjunkturen nu växer. Det vore därför förnuftigt om statsråden finge tillfälle att inför hela utskottet tala om det som nu dryfts utanför.

Hr Trygger vände sig mot de talare som försvarat reformen men mening att man skulle spara tid i kamrarna. Tvärtem, sade hr Trygger med eftertryck, då var de ju riktigt inre i frågan och så att säga riktigt inpratade och då skulle här komma själva uppvisningen! Sista repliken hade hr Reuterskiöld som däremot framhöll att en fråga är utdebatterad i utskottet så går det mycket fortare i kamraren.

Vad skulen sen ett stackars fruntimmer på läkternas tor, när hr Trygger som är universitetskansler och varit med om 41 riksdagar säger en sak, och hr Reuterskiöld, som ändå är professor i statsrätt, förvaltningsrätt och folkrätt säger raka motsatsen. Det är kanske bäst tror hr Lindhagen, som sade att allt sker på en slump still och med om man blir statsråd.

Rudolf Steiner Skolan

mottager flickor och gossar till de fyra första läsåren. Jämte vanliga skollämen meddelas från början undervisning i tvenne främmande språk samt målning, musik och eurythmi.

Öppn. hos fru Ida Ohman, tel. 2052 08, 10-11 och 3-4. För vävkunniga och stöjdärrarinner: Komposition med praktisk vävning, hem-inredning m. m. För nybörjare: Yrkes- och hemvävningens kurs. — Västlånging-kurser. Kurs i handpansning av lin och ull. Rationella värdespråk och arbetsmetoder. Skolhem med billig pension.

Rudolf Steiner Skolan

mottager flickor och gossar till de fyra första läsåren. Jämte vanliga skollämen meddelas från början undervisning i tvenne främmande språk samt målning, musik och eurythmi.

Vävskola med mönstertexting i Sigtuna.

Öppn. hos fru Ida Ohman, tel. 2052 08, 10-11 och 3-4. För vävkunniga och stöjdärrarinner: Komposition med praktisk vävning, hem-inredning m. m. För nybörjare: Yrkes- och hemvävningens kurs. — Västlånging-kurser. Kurs i handpansning av lin och ull. Rationella värdespråk och arbetsmetoder. Skolhem med billig pension.

Olofskolan

SAMSKOLA. STORGATAN 41. STOCKHOLM. Skolan står under inlett av Kungl. Skolöverstyrelsen. PROGRAM. Koncentration i arbete, självverksamhet, samverkan mellan skilda ämnen. Slutet arbetsdag (barnens arbete i huvudsak förlagt till skolan), rik-filig tid till praktiskt arbete och friluftsliv. ELEVER mottagas för nästa läsår i: småbarnsavdelningen (3-6-åringar), 4 förberedande klasser, 5-årig mellanskola samt reallinje i av 4-årigt gymnasium.

Sven Stål:

”Duft och Sedekomedi.”

Dansk borgerlig komedi kunde mycket väl vara sprungen direkt ur den engelska sedekomedien. Congreve, Goldsmith, Sheridan och tecknaren Hogarth föredrog de rent mänskliga traditionerna fram till Dickens och hans tid och än i denna dag har de verkliga roman- och dramatikförfattarna ingalunda släpplat traditionella taget om sanna ämnens figurer. Kedjan är på sina ställen gles, men den är obruten.

I Danmark har den goda romansen, sagan och teaterskrivriets sin säkra förankring i borgerligheten och samma typbeväring och sceniska karaktärsdragningar som förefinns hos Holberg går igen i nästan allt vad som skrivits av bestående värde. Där länkarna i tidsejden äro väl tunna, kallas smäkt »Duftvaudeville». Den äroliga musten får vila och i dessa tillfälle milar man med tunna, skira avsnittfärfärger och ger i replikernas spetsfingring och i sångernas turneringar handlingen en dolt av dansk högsomform och utsaga — men icke desto mindre mycket verkliga — begär och lidelser. England och Danmark ha mycket litterärt upplevt och undfångat gemensamt.

Komediteatern har i egenkap av skoleteater givit »Rostrups» och »Aventyr på Jorlandingen». När skoleteatern varit bort stängda teatern, spelade direktjonen ut denna skoleteatertrumf, dygmydeligt visande huren teatern upptatt sin uppfostrande gärning.

Det kan så gott som genast sägas ifrån att tillfallet var misslyckat ifrån sin första planering till det stultliga resultatet. Regissören, kandidat Arne Lyden, hade kastat sig över vädevillen som över en vanlig svensk friftslikomedi. Adertonhundraårets första halvårs sirlighet och poesi hade han förytt i ett fullt nittio-tal vad damernas kostymering angick och de båda vändande studenterna voro utspökade som tvenne tyska vandringsräddare på bajersk eller schwabisch extraktion. Replikerna präntades och serverades i ett tempo och en frasering, som om det spelats på originalspråket och det gäller för en klass ungdom att uppfatta det främmande språket så mycket som möjligt. De traditionella figurerna renskrapades ifrån all patina och huvudvannen scenisk stabilitet. Det blev bara tvenne aktörer, som på den väg de slagit in lyckades i att få en atmosfär av liv och trolighet över sina ord; detta heron gäller herrarna Wingård och Erenmark. Wingård har den äkta naivitet som kan både bibehålla och förtäta en scenisk stämning. Han är ett utomordentligt material i en god regissörs händer. Komediteatern efterlyser fortfarande denna verkligt nödvändiga kraft. Arne Lyden kan ännu alltför litet för att konfronteras med krävande publiker och publik.

Frågan föll på två röst är »Första Kammarerna. I Andra var majoriteten med och att statsråden skulle få tillträde till utskottet. Nåsta gång får reformen nöj. igen.

»Så slipper vi korridorpolitiken, var det någon som sade.

Innan riksdagens kamrar åtskildes för pingstveföret det sent nattpenning, varvid bland andra frågor äro diskutierade frågan om Gymnasiska Centralinstituttets omorganisation. Bland de olika punkter som äredet innehåller, torde det vara frågan om de kvinnliga och inlärdslärares löner samt frågan om inträdelsefordringarna som mest intresserar Tidevarvets läsare.

Fröken Hesselgren hade i särskild motion hemställt att riksdagen måtte besluta sådan lönegranskning av befattningshavarna vid G. C. L. att principen om lika lön lika betaltningar för män och kvinnorna därvid helt genomföras.

I sitt förvar för motionen framhöll fröken Hesselgren att när Statsrådet ville förklara sitt avvikande från en i sig själv rättfärdig princip med att detta gällde ett provisorium, så säger erfarenheten det, att »provisorier» som draga ut i fratäl ha en farlig benägenhet att sedan användas som prejudikat. »Jag fruktas», sade fröken Hesselgren, »att man skulle någon gång tillåta att taga upp frågan om 1928 års löneförslag till avgränsande, så kommer det att heta: »Nu ha de i 10 år haft olika löner, alltså kunna de ha det i fortsättningen också.»

Utskottets ordförande hade som skäl bl. a. anförd männens försörjningsplikt.

Dramaten har monterat upp en ny värdskarusell med sålig Sheridans hjälp — valet har fallit på »Sofisterna», en komedi från Bath, och även om man till en början reagerar ganska skarpt inför den sceniska uppbyggnadens stilisering — det är inte roligt att som svensk teaterframtid tänka sig de senaste tjugio tyska teaterärens genomgående etapp för etapp — så ger man sig dock på nåd och onåd inför sluttbländs koncentrat av »Midsommarmarktsdrömmen» och »Muntra fruarna i Windsor».

Sheridans komedi har säkra konturer och säkra karaktärer, låtta att spela i fråga om gestaltning, men svåra när det gäller att få stilen. Dramatens subjekt är nöj som äro i sen samling kalfivrade, kungliga artister, visserligen ha de alla flesta av aktörerna och aktiserna en manerlig form, men personlighet saknar dock det stora förtälet. Herr Adolphson kan ingenting av skådespelararbetets elementära grunder, han agerar på sin figur, sin manliga kärvhet och ett självbetadt smil, men stilkänsla, manlig gracie eller det respekt som emanerar ur litterärt kunskande, den saknar han totalt. I »Rivalerna» tolkade han den klassiska rollen Kapten Absolute ungefär som om han oplytt att det är en inövad av alla Elementens farfärdsläkningar och schogisa letar. Hans sätt att spela verkade som en kritik över programvalet och en högst okladdad missnöjdhet med att han skulle bedömas nedåt så till att spela i en slik komedi. Det minsta man kan fördrva av en aktor anställd vid Dramatiska teatern är att han ger publik och kritik ett intryck av att han känner sin förmöta skolnings ansvar.

Regissören, Alf Sjöberg, är fortfarande bunden vid utländska förebilder som jag redan antyt, men han har en särlänk till ett och en rytm, som han aldrig helt förläter. Dekoren av Skawonius anduler sig trottigt till regissörens idéer och levandegör ett nävt upplätt Bath, förmedlat av gamla förlagda stift. Men som alltid när regissör och dekorör enats om ett framtolka en viss tidperiod, har det mänskliga materialet fått sitta emellan. Den naivitet som ligger till grund för dekor och scenier motsvaras ej av våra svenska skådespelares sätt att spela och låtsas tänka. Sheridan förebilder till sina figurer voro målända en aing sentimental och ursprungligt naiva, men hans egen gestalter äro vid Gud inga löje-och-färbromster. Han är sin tids sceniska kläder och sin tids sceniska snille. Han är obarmhärtig i sin ironi och, liksom sin store föregångare Shakespeare, en scenisk pamphletör av bländande kraft. Det förefaller en vanlig mänsklig otroligt att en person som Sir Anthony Absolute, fadern till styckets älskare, kan

»En sådan försörjningsplikt», sade fröken Hesselgren, »kan föreliga lika väl för kvinnor som för män. Och skola vi räkna på det sättet få vi väl också taga hänsyn till de om de manliga gymnastiklärarna äro gifta eller ogifta och i det förra fallet ge dem barnbidrag eller dylikt, om sådant behöves. Jag skall inte gå in på en principdebatt. Jag bara stryker under det faktum, att det av ordet, anförda skälet inte kan vara något som berättigar statsutskottets lösning av den föreliggande frågan.»

Men vad förmoder en kvinna mot så många män? Vid Gymnasiska Centralinstitutet kommer det allt fortfarande att tillämpas olika lön för samma arbete.

Beträffande inträdelsefordringarna blev det i Första Kammarerna en längre debatt mellan herr Pauli och Björck, Wilhelm, vilka båda avvecklade att den charmanta värdskapet de äro mäktiga — och det är som bekant inte lite det — för att övertygta varann. Herr Pauli stred för studentexamen, men hr Björck ansåg det kunde räkna med realkollexamen med komplettering. Hr Björck fick också hjälp av eklektiskminister, som påminde om vad han fört flera gånger framhållit, att studentexamen är övervärdad och visst inte garanterar att de språkkunskaper hr Pauli efterlyste förefinns till den ungdom i måste man taga hänsyn till den ungdom i landsorten som icke har tillfälle taga studentexamen, men ändå kunde ha förutställningar för institutet. De flesta sökande komma troligen att bli studenter men vi måste också lämna vägen öppen för de andra.

Och därvid blev det. Elsa Svartengren.

Arbetslöshetsförsäkring.

(Forts. fr. sid. 1.) förbudare, med bl. a. den motiveringen, att försäkring icke bör genomföras under nuvarande svåra arbetslöshet.

När följarens proposition avslogs var även ett av huvudsaklän ett införläggande av arbetslöshetsförsäkring icke lämpligen börde ske under så svåra depressionstider som då rådde — alltså samma linje, som utskottsreservanterna följt även är.

Då arbetslöshetsförsäkring nu för andra gången i form av en proposition kommit upp i riksdagen och för andra gången blivit tillstyrkt av utskottet, förefaller det som om de med frågans lösning sammanhängande svårigheterna skulle ha hunnit att så väl genomdiskuteras, att det inte vore mycket att tillägga. Ty det är en omständlig historia denna fråga upplevat. Sedan hr Wavrnisky motion tre år ä rådd blivit avslagen, uppgjordes 1915 till socialförsäkringskommittén att utreda frågan om arbetslöshetsförsäkring och sedan dess har den praktiskt taget oavbrutt legat under utredning från olika synpunkter och med olika direktiv — sist av 1926 års arbetslöshetsakkumuniga samt »arbetslöshetsutredningen» av 1927, som föresätter sitt arbete till och med november i år. En motion i frågan väcktes 1924. Allt sedan 1928 har också varje år motionerats av socialdemokrater eller kommunister om att frä-

vara av samma umgängeskrets som den till ytterligare oblidade och karikerade Mrs. Malaprop. De fasanfulla dumheter som detta läggomiska fruntimmer »hävers» ur sig, säkert häljännans nivå och blottar en brist i antingen översättning eller registrering.

Carl Bärklinds Sir Anthony tückte bist författarens intentioner, han hade den rätta pondus och den rätta replikförläggning. Herr Henrikson är äkta i sin känsla och tänker riktigt. En strålinstruktion och nogsamtt gjavt för hans talades perforikoster kan föra honom hålland. Jag för min del anser att hans Fauldland var mycket bra tecknad och att en svedes» sina ord. Det blev endast i en av tabellerna, då han står på en trädgårdsbänk och ropar upp mot sin älskaeds halskonig, som den s. k. komiska attityden blev starkt märklar och störande. Henrikson kunde mycket väl förortora sina betoningar inåt utan att rollen skulle förlora i värde. I alla händelser är hans insätt i komedien en av dess varaktiga meriter.

Damerna Björning och Tiablad agerade präclioser med stilkänsla och feminin humor, fru Winerstrand kända tapper med sin Mrs. Malaprop och serverade alla dumheterna med högtalarbrott och en sorts Charleys-lanthumor. Kunde det inte tänkas att gumman gjorts en känning mindre tårvig och mera trolig.

Ett fulltaligt ungdomligt auditorium hade vanligtvis roligt åt den gamla bilden. Den verkade sköföreställning och bör till hösten kunna med behållning överföras till denna kategori av uppfostrande nöjen.

En dramatiserat av Hjalmar Bergmans »Kapten von Hancken» skulle med sin Hofman-inspiration, och dock svenskt klingande direkt bestämt vara ett lämpligt val för Alf Sjöbergs litet bundna regissörfärd. Bergmans novell är mycket till släkt med Sheridan» Bathomedi men har en makaber svensk-svensk klingande ordrym. Avis till sterubuset. Sven Stål.

Tidevarvet

har läsare i alla Sveriges städer

utom Hadiksvall Strömstad Lindsberg Köping och Enköping.

Vem vill skaffa oss lämpliga adresser till provnumera-tion i dessa städer? frågar exp. av Tidevarvet.

gan måste bringas till lösning, varvid dock bl. a. de ännu oavslutade utredningarna i allmänhet anförts som skäl för avslag.

Det föreliggande förslaget är i huvudsak överensstämmande med 1933 års proposition, som behandlades och tillstyrktes — med vissa ändringar — av det då till-satta särskilda utskottet, det s. k. kris- eller välfärdskontot och som vidare i stort sett oförändrat tillstyrktes av Andra Kammarerna på det slutliga föllas i Första Kammarerna med 71 röster mot 77. För-slaget bygger på principen om frivillig försäkring, varvid kostnaderna tänkas fördelade på följande sätt: staten 16,4 miljoner kr., landsting och vissa städer 0,9 miljoner, arbetsgivarna 27 miljoner och de försäkrade arbetarna själva 21,3 miljoner. Summa 41,3 miljoner kronor. Organisationen är uppbyggd efter samma mönster som vår sjukförsäkring. De erkända sjukhusarnas motsvaras här av erkända arbetslöshetskasor, öppna — med särskilt angivna undantag — för arbetslösare löntagare från 16 år, oavsett om de tillhöra någon organisation eller sammanslutning. Understöd skäl utgå undan för högst ettundartjugio dagar under ett år och med belopp, som för familjeför-sörjare motsvaras fyra femtedelar av lönen, för icke familjeför-sörjare tre femtedelar.

Ett viktigt kapitel är frågan om försäkringens förhållande till arbetslöshet som föroresakaas av arbetskonflikter. På denna punkt har utskottet stannat in för en tolkning, som föredrålles även av särskilda utskottet i fjol, nämligen att arbetslöshetsförsäkring icke utbetalas till arbetare, som äro direkt berörda av konflik-tigt, strejk eller lockout, men att man, när det gäller sekundärt berörda arbetare, måste försöka uppdraga en gräns mellan sådana som ha ett mera direkt in-tresse av konflikten utgång och andra. Emellertid framhåller utskottet att det möter vissa svårigheter att i själva lag-texten tydligt angiva dessa gränser och att man därför får tänka sig en skiljeför-skäpning i varje fall efter vissa givna direktiv.

Det är även på en annan punkt, som vissa svårigheter kunna uppstå. Hur skall försäkring ställas gentemot reservarbete? Kan en arbetare som vägrat anta erbjuden plats vid reservarbete, anses som arbetslös och komma i åtnjutande av försäkring? Utskottet har i motiveringen följt det förslag, som motionsvis framlagts av hr Sam Larsson, nämligen att en reservarbetslös, med de regler, som nu gäller för dess fastställande, alltid måste anses som en skiljig lön och

att det alltså inte finns någon göttig ursäkt för den arbetare, som vägrat att anta ett sådant arbete. Man skulle annars, framhåller utskottet, kunna komma fram till den obållbara situationen att t. ex. en jordbruksarbetare kunde få understöd från sin arbetslöshetskassa, fastän han nekade att ta anställning vid ett vägarbete, där reservarbetslösen vore större än den han kunde få i sin nytt ett yrke.

Om lördag kommer frågan upp i kammarerna. Det är allt hoppas att ett avgörande denna gång träffas i positiv riktning. Ty med den avgränsning som arbetslöshetsförsäkringens fått i det föreliggande förslaget, förefaller det som om även en försiktig uppfattning skulle kunna vara tillfreds.

Krig i höst?

Skill kapprustningarna, underblåsta av den gamla militarismen och en energisk rustningsindustri leda världen till krig?

Fanns intet land, intet parti, som vågar sätta upp ett verkligt motstånd och bryta den pank, som nu, liksom före världskriget, alltmot tycks gylla omkring sig?

The New Leader har för sin del av-gjivit en deklamation över den samtidiga inställningen bland Engelska politiska partier. Tyskland kommer att förneka Locarnopaktens bestämmelser om nedrustning, framhåller de tingen. Vilket så-kerligen hos Frankrike framkallar hysteriska rop på krig. England är tack vare Locarnopaktens budet att stå på Frankrikes sida.

Hur ser man då i England på denna situation?

Den officiella Högens ståndpunkt är att man skall kasta sig in i kapprustning och uppfylla Locarnopaktens krav för att stödja Frankrike.

Det officiella Arbetarpartiet och Liberalerna, ta avstånd från uppmaningen, men vilja ändå fullfölja Locarnopaktens för-pliktelser.

Den extrema högren vill klippa av de engelska förpliktelserna mot Frankrike, men önskar ändå våldsam uppmaning.

Överende Arbetarpartiet, I. L. P., kräver arvustning till varje pris, tar avstånd från ett kommande krig, oberoende av vare sig Locarnoavtal eller andra rege-ringsöverenskommelser.

Genom att stödja Locarnoavtalet har Arbetarpartiet förskrivit sitt till ökade rustningar och ett kommande krig. Arbetarpartiet befinner sig nu i precis samma läge som liberalerna före kriget. De försökte då mobilisera sig uppmaningen, men deras överenskommelser med Frankrike drog dem in i rustningskapplöpnin-gen från 1909 och ledde dem slutligen in i världskriget.

Det gäller att välja mellan dessa båda linjer — arvustning eller krig.

Restaurang Port Arthur Blekingegatan 40. (Invid Götgatan.) Dörrarna stängas kl. 8 a. m. BRA matställe!

Inför svensk upprustning.

(Forts. fr. sid. 1.)

fällslytt, utan tvärtom ökas. Uppgiften att uträtta hela vårt lands befolkning med skydd mot anfallet från luften är otölig. Varje annat påstående är falskt.

Det enda skyddet för civilbefolkningen ligger i internationella överenskommelser, förankrade i folks allmänna rättmedvetande.

Frågan om förbud mot luftanfallsvapen stod dessutom främst på nedrustningskonferensens program, såsom det första och viktigaste steget. Vi motverka denna strävan genom att anskaffa ett sådant vapen.

4. Även om vi inordnade vårt militärväsen i en större kombination och därför hade utsikt till militär seger, vore därmed intet vinnett, eftersom ett europeiskt krig på krigsteknikens nuvarande ståndpunkt skulle kasta både segrare och besegrade i namnlöst elände och fullbordad Europas nedgång, som började med 1914 års krig.

5. Den kritiska period, som det demokratiska styrelsesättet för närvarande genomgår, utnyttjas av militaristernas anhängare och de ekonomiska rustningsintressena, vilka i stor utsträckning lyckas bibringa demokratis förslår om den föreställningen att demokrati mest försvaras med vapen.

Genomtorn denna uppfattning fastslår vi, att krigsmaktens, hur demokratiserad den än må bli, och även om den avses endast till freden, alltid kommer att vara ett hot mot övriga och skapa möjligheter för inbördeskrig och diktatur.

Demokratis försvaret med vapen är och förblir därför ett förträderi mot demokratis idé.

Den inre och yttre tryggheten bör grundas på rätt i stället för makt. Detta innebär att penningvädet, som undergräver demokratis grundvalar, måste övervinna.

Paralleller.

(Forts. fr. sid. 1.)

Men det är något mycket mer intressant än den ovilja varmed Italien betraktar Japans försök att vidga sina gränser. Tänker man efter finner man nämligen att det sedan cirka ett halvseklår råder egendömliga analogier mellan Japan och Italien. Länder som historien visar oss så grundolika och geografien så pass vitt skilda som det gärna är möjligt.

Italien och Japan ha som stormakter gjort en sen men nära nog samtidig entré på världens scen. Bägge äro de barnrika nationer som säga sig »skivna» inom nuvarande gränser. Den Apeniniska halvön såväl som den ögrupp som dominerar Stilla Oceanen låter ju nämligen genom sina ledare världen då och

6. Utgående från dessa förutsättningar anse vi att hela folks vilja till liv måste riktas in på att förhindra utbrott av krig.

En internationell överenskommelse om nedskrivning av rustningarna och kontroll över dem i en förutsättning för fredens bevarande. I det internationella fredsarbetets nuvarande trångmål anse vi att den internationella avrustningen bläst skulle främjas genom att enskilda stater eller grupper av stater avrusta och därmed rikta en stöt mot militärpolitiken.

Vi vilja därför söka framkapa en stark folkvilja för allmän avrustning, som söker nå målet både genom internationellt samarbete och genom självständig nationell avrustningspolitik.

7. Befriade från rustningsapparatens falska trygghet och förlämning inverkan på vårt initiativ och vår ekonomi, skulle vi drivas att sätta in all vår energi på en aktiv fredspolitik.

Detta innebär:

a) Ökad uppskattning av andra folks åkt kulturutbytte, mera aktiva och generösa uttryck för solidaritet mellan folken.

b) Tillståndet av en försvarsberedning som betraktar vårt trygghetsproblem ur vidare förutsättningar än de faktiska. Den bör få till uppgift att förbereda militärverkens ersättande med en polismakt.

c) arbete på att i skandinaviskt samförstånd göra Nationernas förbund till ett effektivt organ genom att utbygga dess rättsordning, dess möjligheter att avväja och avdöma tvister, att inskränka mot angripare och utan krig rätta bestående missförhållanden mellan folken.

då höra att dess befolkning har sett behov av expansions som måste tillfredsställas — ifall icke går den under.

Därvidlag stå Japan och Italien på parallella plan. Men medan Japan inte anser det behövt att rättfärdiga sin målmedvetna politik för sen plats i solen, fogar Italien gärna ord till handling, och märker därvidlag kanske inte att de förebrädes som riktas mot Japan passa inte mindre förrättligt på de skal, varmed det själv försvaras sin »dynamiska filosofi».

Italien, t. ex., önskar upprättigt vissa förändringar i de fredsaktorer som avslötas åren 1919—1920. Varför då kländra att Japan å sin sida önskar revidera de pakter, som enligt dess mening icke låta nationen till fullo utnyttja segern vid Mukden?

Italien överflyttar från internationellt till nationellt demokratiskt och socialt plan problemet om territoriernas fördel-

För ett gemensamt mål.

(Forts. fr. sid. 1.)

industrien, jordbruket och folket självt å den andra.

Skolorna i städerna och industrisamhället är alltid förbundna med en fabrik, skolorna på landet med ett kollektivjordbruk. I skolan eller fabriken finns verkstadsrum för barnen. De större fabriker har särskilda tryckskolor. Barnen bibringas känsla för materialet, vana vid verktyg, förtrogenhet med organisation. Sambandet mellan handens och hjärnans arbete tjänar också till att utplåna klyftan mellan intellektuellt arbete och kroppsarbete.

»Verktysgvana» och känsla för arbetet lik smätningarna på sätt och vis redan i kindergården, där lekarnas delvis utgjordes av de mest fulländade små modeller, typografar, o. dy., och där stora plancher på väggarna förkunnade traktorernas och kuggjulens årtal

När man vet vad sägor och fabler och allt vad som ger näring åt fantasien betyder för ett barn samt hur religiösa berättelser berikar ett barns känsliv, så undrar man hur det i längden skall verka på de ryska barnen att leva i avsaknad av allt detta. Om allt vad som från början ömtar äga är alltför exakt och precis, skall det då inte till sist verka uttorkande på den skapande fantasien?

Men det ryska folkets inbeholdna konstnärlighet är kanske dess räddning. Och än så länge är maskinen för dem sagan. Det syntes bäst på de skolor, som i Moskva trängdes på 5-års-planställningen. De stodo inte som vi nästan lite småtliga över att höra långa utläggningar över traktorer, självbindare och mjölkningmaskiner. De stodo gripna, häpna, med stora ögon. Och när jättemaskinerna under örönbedövande buller ställs i gång, var de förtjusna som barn. Allt detta var nu deras, tillverkade av deras egna fabriker och de skulle lära sig behärska det!

Bildningsverv var något enastående, och inte mindre beundransvärt var hur tillfällena att meddela kunskap togos i akt. Inte nog med att utställningar och

ning allt efter de olika folks behov. Om detta argument gäller i fråga om hävdandet av italienska rättigheter i Tunisien eller av nödvändigheten att medgiva tillägg till Italiens Nordafrikanska kolonier, varför skulle det då icke gälla för japanska krav på Filippinerna eller Mandchuriet?

Italien anser att ett ungt och starkt folks expansion är en nationell rättighet, som det för sin del har fullt frihet att åberopa. Men äro japanerna icke minst lika kvalificerade att formulera nya rättigheter och tvinga andra att godtaga dem samma?

Japan och Italien! Ju mer man tänker därpå, ju flera jämförelserinjer är man frestad uppdraga. Och ju vanskligare förefaller det att avgöra vilkendera man bör stämpa som mest imperialistisk. Liksom vilkendera man bör tippa som främste segrare i fråga om sina stora drömmar.

Roma i maj.

Pier Gudro.

muséeer besöktes av skolar med sina vägledare. Biografen togs också i bildnings-tjänst. Vi såg en utmärkt film, byggd på ett verk av Ostrovskij. Men märkligare än filmen var för mig ryssarnas geniala sätt att utnyttja väntiden mellan föreställningarna. Den väldiga förhållan var ordnad som en föreläsningssal. På en estrad hade en utomordentlig orkester sin plats. Efter ett par musiknummer uppträdde en professor och höll ett livfullt föredrag på en kvart över författaren. Så sjöng en sängerska några dikter av Ostrovskij, ett par skådespelskorpor utföde en dialog, orkestrer spelade igen — och så var det tid för oss att ta plats. Porträtt av författaren var uppsatt i hallen, förteckning på hans verk likaså. Ett utmärkt sätt att lära ett folk känna sin litteratur, väl värt att ta efter!

Den konstnärliga uppöstran har utrymme inte bara i skolan utan kanske ännu mera utom den. I Sovjet-Ryssland lägges stor vikt vid uppöstran utom skolan. Överlärnarna är ålagda att vaka över den, en särskild lärare i varje skola är utsedd att organisera den. Pionjärer, komsomolter och arbetare är behjälpliga med den. I skolor och fabriker står lokaler till förfogande, ibland finns särskilda hem för konstnärlig fostran.

Vi besökte ett sådant hem. Det var inrymt i en f. d. kyrka. 680 barn togs regelbundet om hand i olika kurser, men inte mindre än 12000 barn från distriktet passerade därigenom varje månad som åskådare till teater, filmföreställningar eller dylikt.

Längst fram i kyrkan var en biograflokal. Sidoskärpen var avbalkade till arbetsrum. Och där rådde fliten. I ett rum pågick träslöjd. I ett annat höll barn ingenjörsämnan på att sätta ihop bilar av gamla lådor och plåbitar. Just då vi kom, var ögonblicket inne, då en bil skulle avprovas. Den lille fabrikkören satt stolt som en kung, trampade på av alla krafter, vred på rattan och se — bakhjulen lydde och ekipaget gjorde de allra finaste svängar på kyrkgolvet!

I ett annat rum satt en skara flickor och övade väl- och körledning. Aldrig skall jag glömma de mjuka rösterna, det värdade uttalet och de vackra gesterne, som beledsagade en av Gogols dikter.

Genom en dörr trängde de vackraste toner. Därinnanför satt en hel skara barn i olika åldrar, spelande en melodi av Schubert på domra (liksomä balalajka). Läraren, som förresten varit här i Sverige och givit konserter, var eйд och lågor för musiken. Alla barnen fick låna hem instrumenten för att kunna göra framsteg. Sådant har det utmärkte Ryssland rådt till! Men där förstår de, att det sannerligen kostar mera att låta ungdomarna stå svirjande och spottande i gal-hörnen, och att ingenting är för dyrbart, som ger dem äldra nöjen och sysselsättningar. Där har vi mycket att lära. Vi som inte ens längre har råd att låta de barn som är utan tillsyn i hemmen komma till skolan ett par timmar på eftermiddagen för att under någons ledning få utföra sitt hemarbete! Vi borde inte se

Dozan

blodbildande,
apitgivande
järn-medicin

FÖRORDAS AV LÄKARE • FÅS Å ALLA APOTEK

på kostnaden, när det gäller ungdomen och vi borde inte heller tänka på att spara oss själva!

Påskdagsförmiddagen i den gamla kyrkan på höjderna i Moskva utkant blev för mig till en hel predikan. Inte minst blev föreståndaren det. Där stod han mitt bland barnen, mild, god, strålande, med en humoristisk glimt i sina bruna ögon. En liten parvel med utstående öron och de mest komiska små utstående behållor kom talfande fram och slog sina små armar om hans knä. Föreståndaren lade sin hand på hans huvud och såg på honom med den mest innerliga kärlek — på samma gång som han inte kunde undgå att se det komiska hos den lille grabben!

Och hur hädskt det än kan låta i många öron, så tänkte jag i mitt stilla sinne: Jag undrar om inte denna kyrka med sina »bilar» och hammarslag, sina domror och lekande barn, sina matsalar med bordens dukade för hungriga barnskolar, sina små sanitetssystrars, som med rött kors på armen beskäftigt sprang omkring och hjälpte sina små kamrater tillrätt, om inte den var Gud i lika behaglig som den kyrka vi nyss varit förbi, där skolorna trängdes ända ute på trappan och där ljuden av prästernas mässor trängde ut genom de öppna dörrarna.

Vi förfäras också här hemma över det gudlösa Ryssland. Men vi betänker inte, att vad de där rivit ner har till stor del varit konstruktiva utanverk. När marken blivit jännad och i rasen en mängd av den ortodoxa kyrkans vidskpelare störtat samman, då en byggnad resa sig igen, inte i det yttre så kraftfullt men av äldre lärt, Förresten har den redan börjat resa sig!

Vi som inom oss bär på så mycken namnkristendom, skulle inte förhåva oss. Vi skulle rannsaka oss själva och betänka ordet: Inte kommer var en i sin himmelriket som ropar Herre, Herre, utan var och en som gör min himmelske Faders vilja.

Alltså är det inte orden det kommer an på utan livet!

Agnes Gustafson.

Kvinnor,

i förvillarsarbete eller arbetande i hemmet, böra känna det som en plikt mot sig själva och familjen att

sjukförsäkringen

är ordnad och väl ordnad. I Stockholm boende friska män och kvinnor i åldern 15—49 år vinna inträde i

STOCKHOLMS
ERKANDA CENTRALSUJUKKASSA
Kornhamnstorg 4

En erkänd sjukassa — den största tryggheten.

TIDEVARVET

Triewaldsgård 2, 3 tr., Stockholm.
REDAKTION:
Telefon 20 48 42. Mottagningsstadi
10—12.

EXPEDITION:
Telefon 20 48 42.
Kontorstad kl. 10—12 f. m., 1—4
e. m. Postgiron 1544.

PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6.—, halvår kr. 3.25,
kvartal kr. 1.75. Lösnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.

Stockholm 1934

Zetterlund & Thielanders Boltryckeri A-B

BEE ELECTRIC COMPANY AB.

En idealisk
VARMMANGEL
och strykmaskin för hemmen är

A P E X

Elektrisk uppvärmning och drift. — Vi levererar maskiner för tvätteriåläggningar av alla storlekar.

REGERINGSGATAN 69,
STOCKHOLM

TELEFON N. 31070
VÄXEL.

LIPTON

LIPTONSTE
AR OCH FÖRBLIR
DET BASTA

NORRKÖPINGS STUVLÄGER
KLÄDESHANDEL, Barnhusgatan 4, Stockholm.
Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar pr extra kontant. Detta orsaken till våra bill. priser.